

helsingørske Bane kan, som foranført, forøges med mindst 70,000 Rb. aarlig; dernæst den Omstændighed, at den helsingørske Bane, hensigtsmæssig forbunden med den sjællandske Bane, nødvendig maa bidrage til at forøge Indtægterne paa denne. Hvor stor denne Forøgelse vil blive, er naturligvis umuligt at sige med nogen Bestemthed, men da den helsingørske Bane vil blive over halv saa lang som den sjællandske, og der saaledes vil opstaa langt talrigere Combinationsforhold i Udverlingen (i det Mindste 342 istedetfor de 132, som findes ved den sjællandske alene), saa er det overensstemmende med de Regler, som gjælde for andre Jernbaner og Communicationsvæsenet overhovedet, mere end sandsynligt, at denne Forbindelse vil forøge den sjællandske Jernbanes Bruttoindtægter med mindst 10 pCt. s: 50 til 60,000 Rb. aarlig eller et Beløb, som omtrent svarer til den sjællandske Banes aarlige Underbalance. Men disse 2 særegne Fordele, som Staten, hvad enten de nu tilfalde Monarchiet eller Kongeriget, vil have ved Anlæggelsen af den helsingørske Bane fremsfor andre Baner her i Landet, ville tilsammen (omtrent 70,000 Rb. + omtrent 50,000 Rb.) frembyde en sandsynlig Fordeel af ikke mindre end omtrent 120,000 Rb. aarlig, der, saafremt det iøvrigt lidet sandsynlige Tilfælde vilde finde Sted, at den sjællandske Jernbane bestandig skulde arbejde med en lignende Underbalance som for Tiden, vilde capitaliseret til 4 pCt., beløbe sig til en Sum af 3 Millioner eller noget nær hele den Anlægs sum, den helsingørske Bane vil koste (omtrent 3½ Million), men som dog i ethvert Tilfælde for den stedse vedvarende forøgede Skovindtægt af 70,000 Rb. til aarlig beløber sig til 1¼ Million. Erindrer man, at 70,000 Rb. aarlig udgjøre 2 pCt. af Anlægs capitalen (3½ Million), vil der altsaa selv om det ved en nogenlunde hensigtsmæssig Anlæggelse og Driftsmaade lidet rimelige Tilfælde skulde indtræffe, at den helsingørske Bane kun gav 2 pCt. Netto-udbytte, være Chance til Vinding for Staten, ei at tale om de øvrige store Fordele for Samfærdselen i Almindelighed, denne Bane vilde medføre, og som jeg har tilladt mig mundtlig

at udvise under nærværende Lovforslags første Behandling. *)

Hvad dernæst Anlægget af selve Banen angaaer, da anseer jeg mig forpligtet til gjentagende at udtale den Anskuelse, som jeg allerede i Mæret 1850 skriftlig har fremsat (see Motiveret Forslag til udførligt Jernbanes-, Dampskibs- og Telegraphsystem), at det er min Overbeviisning, at det vilde være det Billigste og Rigtigste, at Staten selv, eftersom den har Gyndertil, anlægge sine Jernbaner, et Princip, hvis Rigtighed man efter dyrkjøbte Erfaringer har, til stor Gavn for Landet, erkjendt i Sverrig (hvis Jernbanevæsen i mange Henseender kan tjene os til Mønster), og som man ogsaa her tidligere eller sildigere vil komme tilbage til, hvorimod jeg indrømmer, at det under de stedfindende Forhold vilde være hensigtsmæssigt at bortforpagte den saaledes af Staten anlagte Jernbane til det sjællandske Jernbaneselskab, forudsat at dette vilde drive den paa lige saa billige og gode Betingelser for Staten som noget andet Selskab eller nogen anden Entreprenør. Denne min Anskuelse om, at Staten selv skulde anlægge sine Jernbaner, veles af ikke saa udenfor Rigsdagen, men staaer imidlertid fortiden, saavidt jeg veed, saa isoleret her i Thinget, at den kun har liden Chance for at gaae igjennem, og jeg har, for ikke at lægge Guldforelsen af denne vigtige Bane nogen Hindring i veien, troet i denne Sag ikke at burde fastholde min Anskuelse, saa meget mere, som Anlæggelsen ved det sjællandske Jernbaneselskab i det Mindste frembyder en tilstrækkelig Control for, at der ikke til Banens Anlæg vil blive givet Mere, end det, hvorfor der vil foreligge fuldstændigt Regnskab.

Naar jeg uagtet det Meget, som kan tale til Gunst for at overdrage Anlæggelsen af den helsingørske Bane til det sjællandske Jernbaneselskab, har havt Betænkneligheder ved ubestinget at foreslaae dette, saa reise disse sig, foruden af den ovenanførte Principanskuelse, at Staten helst burde anlægge denne

*) Folketings Tidende Nr. 58 og 59.